I

(Meddelelser)

RÅDET

Resolution vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet

den 1. februar 1993

om et program for Fællesskabets politik og virke inden for miljø og bæredygtig udvikling

(93/C 138/01)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER OG REPRÆSENTANTERNE FOR REGERINGERNE FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS MEDLEMSSTATER, FORSAMLET I RÅDET —

som henviser til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab,

som henviser til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab,

som henviser til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

som henviser til udkast forelagt af Kommissionen,

som henviser til udtalelse fra Europa-Parlamentet (1),

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (2), og

som tager følgende i betragtning:

Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, som ændret ved Den Europæiske Fælles Akt, indeholder direkte bestemmelser om udvikling og gennemførelse af en EF-miljøpolitik; Traktaten om Den Europæiske Union, der blev undertegnet den 7. februar 1992 i Maastricht, har som en af hovedmålsætningerne at fremme en bæredygtig udvikling, som respekterer miljøet, og præciserer målene og retningslinjerne for denne politik, samt de faktorer, der skal tages med i betragtning ved dens tilrettelæggelse;

i en erklæring fra stats- og regeringscheferne, forsamlet i Rådet den 26. juni 1990, udtrykkes der bl.a. ønske om et videregående handlingsprogram på miljøområdet med udgangspunkt i principperne om bæredygtig udvikling, forebyggende og forsigtig indsats samt medansvar;

Fællesskabet og dets medlemsstater har indhøstet en betydelig erfaring med udarbejdelse og gennemførelse af miljøpolitik og miljølovgivning og har derved styrket miljøbeskyttelsen;

De Forenede Nationers Konference om Miljø og Udvikling (UNCED), som blev afholdt den 3.-14. juni 1992 i Rio de Janeiro, har vedtaget henholdsvis Rio-erklæringen og Agenda 21, som tager sigte på at nå frem til bæredygtige udviklingsmønstre på verdensplan, samt en skoverklæring; vigtige konventioner om klimaændringer og biodiversitet blev åbnet for undertegnelse og blev undertegnet af Fællesskabet og dets medlemsstater, og Fællesskabet og dets medlemsstater tilsluttede sig desuden Agenda 21 og de nævnte erklæringer;

på Det Europæiske Råds samling den 27. juni 1992 i Lissabon forpligtede Fællesskabet og dets medlemsstater sig til hurtigt at gennemføre de vigtigste foranstaltninger, som blev vedtaget af UNCED;

Det Europæiske Råd opfordrede på samlingen den 27. juni 1992 i Lissabon og den 16. oktober 1992 i Birmingham Kommissionen og Rådet til at undersøge, hvorledes subsidiaritetsprincippet kan gennemføres, og Det Europæiske Råd vedtog på samlingen den 11.-12. december 1992 i Edinburgh principper, retningslinjer og procedurer for anvendelsen af dette princip i praksis; i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet gennemføres nogle aspekter af den politik og de særforanstaltninger, som er indarbejdet i programmet »Mod en bæredygtig udvikling« (3), i det følgende benævnt »programmet«, på andre niveauer end dem, hvor De Europæiske Fællesskaber har kompetence;

(1) Udtalelse afgivet den 17. 11. 1992 (endnu ikke offentliggjor i Tidende).

(2) EFT nr. C 287 af 4. 11. 1992, s. 27.

(3) Se side 5 i denne Tidende.

den i programmet udstukne strategi hviler på en tilfredsstillende integrering af miljøpolitikken og andre relevante politikker;

ANERKENDER, at programmet, som Kommissionen har forelagt, er udformet, så det afspejler de målsætninger og principper om bæredygtig udvikling, forebyggende og forsigtig indsats samt medansvar, der blev udstukket i erklæringen fra Fællesskabets stats- og regeringschefer, forsamlet i Rådet den 26. juni 1990, og i Traktaten om Den Europæiske Union, der blev undertegnet den 7. februar 1992 i Maastricht;

MENER, at programmet, der indeholder vide rammer og en strategi rettet mod en bæredygtig udvikling, er et passende udgangspunkt for Fællesskabets og dets medlemsstaters gennemførelse af Agenda 21;

BEMÆRKER, at mange af de igangværende former for aktivitet og udvikling ikke er miljømæssigt bæredygtige, og BIFALDER følgelig den generelle målsætning om gradvis omlægning af menneskeskabt aktivitet og udvikling i retning af bæredygtige former;

ER ENIGE OM, at opnåelse af en bæredygtig udvikling kræver betydelige ændringer i de fremherskende udviklings-, produktions-, forbrugs- og adfærdsmønstre;

ERKLÆRER, at sådanne ændringer forudsætter medansvar på globalt plan, på fællesskabsplan, på regionalt, nationalt, lokalt og endog på personligt plan;

ANERKENDER, at programmet, når det iværksættes, vil være udformet således, at der tages hensyn til forskelligartetheden af Fællesskabets regioner, at det vil være i overensstemmelse med målsætningerne om styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed, og at det vil sigte mod et højt miljøbeskyttelsesniveau;

NOTERER, at konklusionerne fra Det Europæiske Råds samlinger den 16. oktober 1992 i Birmingham og den 11.-12. december 1992 i Edinburgh vil danne grundlag for Fællesskabets arbejde i forbindelse med subsidiaritetsprincippet;

OPFORDRER Kommissionen til at sikre, at alle de forslag, den fremsætter, fuldt ud afspejler subsidiaritetsprincippet, og forpligter sig til at overveje hvert enkelt forslag med henblik på at sikre, at princippet overholdes;

ERKENDER, at i henhold til subsidiaritetsprincippet og tanken om medansvar vil nogle aspekter af politikken og de specifikke foranstaltninger, der er omhandlet i programmet, skulle gennemføres på andre niveauer end fællesskabsniveau;

NOTERER SIG, at anvendelsen af subsidiaritetsprincippet ikke vil medføre et tilbageskridt i Fællesskabets politik eller hindre dens effektivitet i fremtiden; BEMÆRKER imidlertid, at politikken vil være mere effektiv, hvis foranstaltningerne træffes på det mest hensigtsmæssige niveau;

For så vidt angår miljø og udvikling inden for De Europæiske Fællesskaber:

MÆRKER SIG den miljøberetning, som Kommissionen har offentliggjort i forbindelse med programmet; MÆRKER sig den generelt positive virkning, som tidligere handlingsprogrammer har haft på nogle miljøproblemer; BEMÆRKER, at udløbet af tidsrammen for det igangværende miljøhandlingsprogram falder sammen med virkeliggørelsen af det indre marked; og BEMÆRKER, at det indre markeds miljømæssige dimension bør styrkes under det femte program;

MENER imidlertid, at de igangværende foranstaltninger ikke synes at være tilstrækkelige til at imødegå det øgede pres på miljøet, der måtte opstå som følge af de fremherskende og forventede tendenser i økonomisk og samfundsmæssig virksomhed i Fællesskabet og udviklingen i de omkringliggende regioner, især Central- og Østeuropa, og på et bredere internationalt plan;

ER ENIGE OM, at der er behov for mere progressive, sammenhængende og bedre koordinerede politikker og strategier for miljø og udvikling, som involverer alle samfundsniveauer;

GÅR med henblik på bl.a. at mindske unødvendigt forbrug af naturressourcer og hindre forurening IND FOR at udvikle princippet om livscyklusforvaltning af produkter og processer, navnlig i forbindelse med affaldshåndtering, brug af rene eller renere teknologier og erstatning af visse farlige processer og stoffer med mindre farlige processer og stoffer på den mest omkostningseffektive måde;

BIFALDER en strategi, hvor man i højere grad retter den nødvendige opmærksomhed mod bestemte nøglesektorer på en koordineret måde og ud fra en overordnet synsvinkel, bl.a. gennem en styrkelse af dialogen med hovedaktørerne i de sektorer, der er identificeret i programmet;

ERKENDER, at der er et behov for at overveje en overordnet EF-strategi og handlingsplan for bevarelse og beskyttelse af naturen, navnlig med henblik på biodiversitet og skove;

BEKRÆFTER PÅ NY, at det er af afgørende betydning at sikre, at der fra begyndelsen fuldt ud tages hensyn til miljøet ved fastlæggelsen af andre politikker og gennemførelsen heraf, og at der er behov for passende mekanismer i medlemsstaterne, Rådet og Kommissionen, som kan fremme en sådan integration, der ligger til grund for den strategi, der fastlægges i programmet;

OPFORDRER Kommissionen til at overveje at tage initiativer med henblik herpå og bl.a. undersøge mulighederne på følgende områder og inden længe aflægge rapport om sine konklusioner

— nye mekanismer i Kommissionen med henblik på at fremme, at de forskellige politikområder samarbejder ved udarbejdelsen af forslag til bestemmelser, herunder organisatoriske aspekter;

— indføjelse af en specifik vurdering, sektor for sektor, af andre områders bidrag til opfyldelse af miljømålsætninger i de regelmæssige situationsrapporter om gennemførelsen af programmet og Agenda 21;

— medtagelse i nye forslag til retsakter af en afdeling, som omhandler de sandsynlige følger for miljøet;

— miljødimensionen i forbindelse med ydelse af fællesskabsmidler;

FORPLIGTER SIG TIL på nationalt plan og i Rådet i dets forskellige sammensætninger at overveje indførelse af tilsvarende foranstaltninger med henblik på at nå de samme mål;

ERKENDER, at det, for at alle samfundsniveauer kan inddrages og deles om ansvaret, vil være nødvendigt at uddybe og udvide rækken af virkemidler, der kan supplere den normgivende lovgivning, herunder i givet fald

— markedsbaserede og andre økonomiske instrumenter;

— forskning og udvikling, oplysning, uddannelse og erhvervsuddannelse;

— finansielle støtteordninger;

— frivillige ordninger;

NOTERER SIG programmets målsætninger, konkrete mål, foranstaltninger og tidshorisonter og mener, at de udgør et velegnet startgrundlag for bestræbelserne på at opnå en bæredygtig udvikling;

ANERKENDER, at programmet bidrager til bestræbelserne på at opfylde den målsætning, der er anført i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, nemlig at Fællesskabets miljøpolitik bør tage hensyn til fordele og ulemper ved, at en foranstaltning gennemføres eller ikke gennemføres; og OPFORDRER Kommissionen til at udarbejde passende forslag, om nødvendigt på baggrund af yderligere undersøgelser;

BEMÆRKER, at der ikke vil blive opnået bæredygtig aktivitet og udvikling inden for programmets løbetid, og at det følgelig vil blive nødvendigt med yderligere og stadig mere progressive foranstaltninger efter år 2000, for at miljøet kan gives videre til næste generation i en tilstand, der gør det muligt at opretholde sundheden og den sociale og økonomiske velfærd på et højt niveau;

MÆRKER SIG ligeledes, at mange af foranstaltningerne og aktionerne er fastsat indtil år 2000 og endog derefter, men at det er hensigten at foretage en revision af programmet inden udgangen af 1995; OPFORDRER i mellemtiden den miljøpolitiske revisionsgruppe, der foreslås i programmet, til, når den er nedsat, at overvåge gennemførelsen af programmet på grundlag af regelmæssige rapporter fra Kommissionen, der opsummerer de fremskridt, der er gjort under programmet; i forbindelse med overvågningen bør man have opmærksomheden henvendt på forholdet mellem samhandelen og miljøet;

HENSTILLER til Kommissionen, at den i sine revisioner af programmet navnlig retter opmærksomheden mod eventuelle behov for revision af mål og prioriteter efter passende høring, specielt af medlemsstaterne;

MENER, at samarbejdsprocedurerne mellem Kommissionen og medlemsstaterne bør forbedres yderligere for at sikre, at Fællesskabets foranstaltninger på miljøområdet gennemføres mere effektivt;

FREMHÆVER betydningen af effektiv gennemførelse og håndhævelse af fællesskabslovgivningen i alle medlemsstater; UNDERSTREGER at der, både når der forelægges forslag til lovtekster, og når disse vedtages, bør tages skyldigt hensyn til kvaliteten af lovtekstens udformning, ikke mindst hvad angår de praktiske muligheder for at gennemføre og håndhæve reglerne; og FORPLIGTER sig til i Rådet at drøfte Kommissionens årlige rapport om situationen for så vidt angår EF-bestemmelsernes gennemførelse og håndhævelse i medlemsstaterne;

MÆRKER sig, at skønt det er medlemsstaterne, der er ansvarlige for gennemførelsen og håndhævelsen af de foranstaltninger, som Rådet vedtager, er det fortsat Kommissionen, der skal overvåge denne gennemførelse og håndhævelse, og OPFORDRER Kommissionen til at overveje at fremsætte forslag med henblik på effektivisering af de kompetente styrelser i medlemsstaterne og tilskyndelse til udbredelse af god praksis;

UNDERSTREGER behovet for, at Det Europæiske Miljøagentur påbegynder sin virksomhed snarest muligt;

MÆRKER SIG programmets forslag om oprettelse af et rådgivende forum og en miljøpolitisk revisionsgruppe og af et netværk af medlemsstaternes kompetente styrelser; BIFALDER princippet om mere udstrakt og systematisk høring af de berørte organer;

For så vidt angår miljø og udvikling på bredere internationalt plan:

FORSIKRER, at Fællesskabet og medlemsstaterne vil bidrage positivt til gennemførelse af effektive strategier til løsning af problemer såsom klimaændringer, skovrydning, ørkendannelse, nedbrydelse af ozonlaget og tab af biodiversitet og til snarest muligt at opfylde de forpligtelser, som de har indgået ved ratifikationen af de relevante internationale konventioner;

FORPLIGTER SIG til at spille en positiv rolle i udarbejdelsen af programmer for bæredygtig udvikling, herunder i udviklingslandene og landene i Central- og Østeuropa, inden for rammerne af Fællesskabets samarbejds- og associeringsaftaler;

BEMÆRKER, at mange af de interne EF-foranstaltninger i programmet sigter mod at mindske unødvendigt ressourceforbrug og derfor vil bidrage til mere effektiv ressourceforvaltning på bredere internationalt plan;

GENTAGER, at det forpligter sig til at gennemføre den 8-punktsplan til opfølgning af UNCED, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd i Lissabon. De opgaver, som Fællesskabet og medlemsstaterne skal påtage sig, er bl.a. følgende:

— at skabe grundlag for en ratifikation af konventionen om klimaændringer og om biodiversitet med sigte på ratificering inden udgangen af 1993 og at udforme relevante nationale strategier inden for samme frist;

— at indarbejde Rio-erklæringen, Agenda 21 og skoverklæringen i Fællesskabets og dets medlemsstaters relevante politikker snarest muligt;

— i Kommissionen for Bæredygtig Udviklings (CSD) regi at arbejde for gennemførelsen af principperne vedrørende skove og at udfolde bestræbelser med henblik på udarbejdelsen af en skovkonvention;

— at deltage positivt i forhandlingerne om en eventuel konvention om ørkendannelse;

— at opfylde forpligtelsen til at øge bistanden til udviklingslandene inden for bæredygtig udvikling, at øge midlerne til Agenda 21 ved at fastlægge, hvilken økonomisk støtte der skal ydes til udviklingslandene, herunder betydelige nye og supplerende ressourcer;

  i forbindelse hermed at lade de 3 mia. ECU, som Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater i Rio forpligtede sig til at afsætte som et første bidrag til en hurtig og effektiv gennemførelse af Agenda 21, antage konkret form, idet teknologioverførsel, opbygning af institutionernes kapacitet og nedbringelse af fattigdom skal prioriteres højt;

— at arbejde for en omstrukturering og komplettering af Den Globale Miljøfacilitet, så den kan blive en permanent finansieringsmekanisme for relevante nye globale miljøkonventioner, navnlig konventionerne om klimaændringer og biodiversitet;

  fortsat at overveje en verdensmiljøfacilitet (»Earth Increment«) som supplement til Den Internationale Sammenslutning for Økonomisk Udvikling (IDA);

BEMÆRKER, at programmets gennemførelse vil udgøre et vigtigt bidrag til Det Europæiske Fællesskabs og dets medlemsstaters opfølgning af Agenda 21;

UNDERSTREGER behovet for at fremme ikke-statslige organisationers og andre større organers deltagelse i opfølgningen af UNCED på nationalt plan og i CSD;

UNDERSTREGER betydningen af at oprette Kommissionen for Bæredygtig Udvikling (CSD) og af behovet for, at Fællesskabet deltager fuldt ud i CSD's arbejde i tråd med de konklusioner, som Rådet vedtog den 23. november 1992 og BEMÆRKER, at Fællesskabet og medlemsstaterne regelmæssigt vil aflægge situationsrapporter til CSD om gennemførelsen af Agenda 21;

og i betragtning af ovenstående

TILSLUTTER SIG, at der er behov for et politik- og aktionsprogram inden for miljø med henblik på at opnå en bæredygtig udvikling;

BIFALDER de generelle linjer og strategien i programmet »Mod en bæredygtig udvikling«, som Kommissionen har forelagt;

OPFORDRER Kommissionen til at fremsætte egnede forslag til gennemførelse af programmet, for så vidt det vedrører indsatsen på fællesskabsplan;

FORPLIGTER SIG TIL at træffe afgørelse om de forslag, Kommissionen forelægger det, så hurtigt som muligt under hensyn til de vejledende målsætninger, konkrete mål og tidshorisonter, der er fastsat i programmet, som vil blive drøftet i forbindelse med disse forslag;

OPFORDRER alle EF-institutionerne, medlemsstaterne, erhvervslivet og borgerne til at anerkende deres respektive ansvar for, at miljøet bevares for denne og kommende generationer, og til at deltage fuldt ud i gennemførelsen af dette program.